

Glasilo za kamniški okraj. - Izdaja konzorcij (Fr. Kokalj). - Urejuje dr. J. Gracar, Groblje - Tiska Misijonska tiskarna (za tiskarno A. Trontelj). - Izhaja dvakrat na mesec. - Posamezna številka stane 50 par. - Letna naročnina 12.- din. Cena inseratov po dogovoru.

Po isti poti naprej!

Mednarodni tabor katoliške mladine v Ljubljani je nad vse pričakovanje uspel. V potrdilo bi lahko navedli stotisočglavo množico, ki se ga je udeleževala. Kaj takega niso pričakovali niti največji optimisti. Vse je bilo izvedeno velikopotezno in veličastno, da je moralo navdušiti vsakega prijatelja, presenetiti in popariti pa nasprotnika: tridnevne mednarodne tekme, veličastni sprevid, podoben zmagoviti vojski, ki se je vil po ljubljanskih ulicah vpricho kneza namestnika in številnih ministrov, in ogromni popoldanski telovadni nastop pred tisoč in tisočglavo množico na Stadionu.

Ta tabor je živo pokazal, koliko zmore navdušenje in idealno delo. Kdo bi si mogel misliti, da si bodo mogli slovenski fantje in dekleta oskrbeti v pičem letu toliko krojev, kot smo jih videli v slavnostnem sprevidu, ko niso dobili nikakih podpor? Kdo bi mogel misliti, da se bo ta armada fantov in deklet v tako kratkem času naučila redovnih, prostih in drugih vaj, ki jih je pokazala tako vzorno na tem taboru. Kdo bi mogel misliti, da bodo naši fantje in dekleta imeli toliko požrtvovalnosti, da bodo sredi najhujšega dela in v največji vročini popolnoma na svoje stroške prihiteli iz vseh koncev Slovenije v Ljubljano? Vse to je napravilo navdušenje in idealizem. Ta je gnal naše fante in dekleta, da so žrtvovali in se žrtvovali, da pokažejo svojo zvestobo do Boga, ljubezen do naroda in vdanost do države in njenih voditeljev.

Za to požrtvovalnost zasluži mladina pohvalo in priznanje, v bodočnosti pa še večjo podporo. Čigar je mladina, tega je bodočnost. Zato ne pustimo da bi mladina zašla na kriva pota. Najlaže je bomo obvarovali, če ji pomagamo, da se krepko organizira v fantovskih odsekih in dekliških krožkih. Za naprej naj vsako nezaupanje do te organizacije odpade. Vsa poštena mladina naj najde tu svoje zavetje. Naj ne bo krščanskega očeta ali matere, ki tega ne bi marala uvideti!

Mladina sama pa naj se zaveda, da je bil ta tabor začetek velikega dela, ne konec. Organizacija bo rasla in napredovala le toliko časa, dokler bo imela smisla za napore in žrtve. Le ta pot vodi do novih uspehov. Zato pogumno naprej, zakaj cilj je še daleč! Tisti človek veliko doseže, ki malo govori, pa veliko dela. Tako tudi organizacija. Zunanji nastopi so od časa do časa potrebni, toda napredek prinese le tiho in vztrajno delo po odsekih in krožkih. Na to ne smemo pozabiti nikdar.

Še enega ne smemo pozabiti. Vzporedno z zunanjim delom in napredovanjem mora napredovati tudi notranjost, tudi duša. Organizacija slovenskih fantov in deklet živi iz krščanskih načel in iz krščanskega duha. Napredovala bo le toliko časa, dokler bodo njeni člani in članice v živi zvezi z Bogom in Cer-

kvijo gojili poleg zunanjih vaj tudi duhovno življenje. Ena najbolj ganljivih in najbolj lepih stvari na mednarodnem taboru je bilo to, da so skoro vsi fantje in dekleta prejeli zjutraj sv. obhajilo. Tako mora biti tudi v bodoče. Vedno mora biti združena v složno celoto zunanost in notranjost, da bo vedno zdrav duh v zdravem telesu.

To je nekaj misli, ki si jih vzemimo s seboj v bodočnost, da bo bodočnost naša, lepa in sadonosna. Vse, kar je trhlega in slabega, odlomi že navaden veter. Kadar pa pride vihar, ruje tudi močne hraste in podira hiše,

Kamnik nekdaj

(Po zapiskih † č. kan. Ivana Lavrenčiča)

To lepo število kapelic in cerkva priča, da so bili kamniški meščani tedaj zelo vneti za čast božjo in zveličanje svojih duš. V svojih oporokah so se prav pogosto spominjali cerkva, bolnišnice, raznih bratovščin, posebno pa še nadbratovščine Matere božje. Oglejski patrijarh so bili Kamniku zelo naklonjeni, posebno patrijarh Bertold, ki je l. 1228 s svojima bratoma ustanovil v Kamniku bolnišnico. Špital pa in tudi nekatere druge bratovščine so si po darežljivosti meščanov tako opomogle, da so imele svojega kaplana. Tako nahajamo v Kamniku l. 1300 poleg župnika Petra tri kaplane: Konrada, Alharda in Tomaža.

Važno je omeniti, da je kamniška župnija ves čas do l. 1752 pripadala oglejskemu patrijarhu. Zato so se oglejski patrijarhi v Kamniku večkrat mudili, obiskovali podložne cerkve, duhovnike in vernike. Ker pa je bil oglejski patrijarhat zelo obsežen, saj je zavzemal celo bivšo Kranjsko, niso sami mogli vsega nadzorovati, zato so si marsikje postavili namestnike. Tudi za Gorenjsko so imeli naddijakona, katero zaupno mesto je večkrat zavzemal kamniški župnik. Tako so bili v tej dobi patrijarhovi namestniki — naddijakoni za Gorenjsko sledeči kamniški župniki: Manfredus della Turre, Otton Stüppi, Boštijan Trebuhar, Mihael Furlani, Mihael Ferri.

Naddijakoni so morali vsak enkrat na leto obiskati in pregledati vse župnije ter poročati patrijarhu o njihovem stanju. To mesto so oddajali kamniškemu župniku »ad personam«.

Ni pa bila v onih časih hvalevredna navada, da župniki niso vselej bivali na kraju svoje župnije, kot morajo dandanes. Tako je n. pr. tudi kamniški župnik Peter, imenovan za župnika l. 1300, nečak oglejskega patrijarha, bival navadno v Čedadu. Seveda je moral imeti v Kamniku svojega namestnika, glavni dohodki župnije so pa pripadali njemu. Zgodilo se je celo, da je bil Janez de Bauden-

ostane le tisto, kar je postavljeno na najmočnejšo podlago. Če hočemo torej, da nas ne bo odnesel veter, če hočemo, da bomo lahko kljubovali tudi najhujšemu viharju, postavimo svojo stavbo na najtrdnjšo podlago. To nam bo dalo zaupanja vase in ne bomo se ustrašili nobenih sovražnikov. Če je Bog z nami in mi z njim, kdo je zoper nas?

Če bomo hodili po tej poti in se držali teh smernic, bo organizacija stalno rasla in prihodnji tabor bo pokazal nov ogromen napredek. Glejmo, da bo tudi naš kamniški okraj pripomogel v čimvečji meri k temu novemu napreduku.

V trudu in znoju, polnem radosti,
domu gradimo slavo in čast!

sis dobil kamniško župnijo, ko je še študiral, če čez sedem let sprejme subdijakonot. Posvečen je bil na naslov kamniške župnije v Bologni, kjer je imel meščanske pravice. Tudi župnik Otokar Blagovški, ki je l. 1358 ustanovil v Loki ženski samostan sv. Klare, je dobil dovoljenje, da sme biti odsoten iz svoje župnije. Mesto župnika Jurija pl. Hertenfelser pa je vodil faro kamniško magister umetnosti v Kamniku Leonhard Seydl.

Župniki kamniški so imeli svoje stanovanje na šutni poleg župne cerkve. Ko so pa leta 1538 radi dekreta cesarja Ferdinanda I. frančiškani odšli iz Kamnika, se je preselil župnik radi turških nevarnosti v samostan, kjer je bilo potem župnišče do vrnitve frančiškanih v Kamnik dne 28. maja 1627, in se je župnik zopet preselil na šutno.

Lutrova vera v Kamniku

V času, ko so bivali župniki v frančiškanskem samostanu, se je razširila luteranska vera tudi v Kamniku tako, da je ostala komaj četrtina meščanov stari veri zvesta. Že l. 1566 je pisal župnik ljubljanskemu škofu Petru, da se nekateri krivoverci shajajo na Zapricah, načeljuje jim pa Julij Krellius (menda Kralj). Zbirali so se tudi v cerkvi sv. Nikolaja v Podgorju, ki je takrat pripadala mengeški fari. Protestantje so se poročali v hiši grofa Ahacija Turna, svoje rajne pa pokopavali na samostanskem pokopališču, pozneje tudi v Podgorju. Kako zelo so bili Kamničani vdani novi veri dokazuje tudi to, da so iz Velesovega izgnanega predikanta (protest. duhovnika) Lukeža Avniča in še tri druge sprejeli v mesto ter jih volili celo v mestno starešinsvo. Nad 50 protestantskih družin je živelo v mestu. Tudi kmetje so poslušali krivoverške pridige, katere je oskrbovala ob nedeljah in praznikih v svoji hiši vdova Stobe.

Dne 17. junija 1567 pa je tirjal nadvojvoda Karol od škofa natančno poročilo o naukih in delovanju Jurija Kralja in Stobe v

Kamniku. L. 1574 je zapovedal isti nadvojvoda Karol, da se naj odpravijo protestantski shodi v Kamniku in Zapricah in naj se odstranijo protestantje iz mestnega starešinstva. Temu ukazu se je ustreglo le deloma. Krivoverce so sicer odstranili iz mest. starešinstva, toda h krivoverskim pridigam na Zapricah in na Križ so meščani še vedno zahajali.

Dne 19. avgusta 1594 sta prišla v Kamnik vladna komisarja stolni dekan Gašper Friedenschuss in vicedom Kamilo Suarda prepovedovat Kamničanom obiskovanje protestantskih shodov v Podgorju, na Križu in Zapricah. Pred se sta pozvala imenoma 33 krivovernih meščanov, pa prišlo jih je le 28. Sprva so vsi trdovratno odgovarjali, šele pozneje so se vdali, razen 12, katere so zaprli in kmalu potem izpustili.

Da je imelo krivoverstvo v Kamniku toliko privržencev, so največ zakrivilili plemiči, ki so kar na splošno vsi odpadli od katoliške vere; krivo je pa bilo tudi veliko pomanjkanje duhovnikov. Ko so l. 1594 kamniškemu župniku Matevžu Mrcina kot privržencu krive vere vzeli faro — imel je tudi ljubljanski kanonikat — so se Kamničani 3. maja 1595 pritožili pri patrijarhu, da že precej časa nimajo nobenega duhovnika, ne pri fari ne v špitalu; pa tudi organista ne, in da se širi luteranstvo. Še isto leto pa so dobili prav dobrega duhovnika v osebi Boštjana Trebuhana, ki je bil preje župnik in naddijakon ribniški, sedaj pa kamniški župnik in naddijakon za Gorenjsko. Z vso vneto se je lotil dušnega pastirstva in s tolikim uspehom, da je dne 3. dec. 1595 pisal patrijarhu med drugim tudi tole: »Luteranci so prišli poslušat moje pridige tako, da je ob nedeljah in praznikih cerkev polna. Vnovič sem uvedel oklice in pouk ženinov, odpravil pa poroke v adventnem času, kakor je bilo prej v navadi. L. 1599 pa župnik Trebuhana vendar toži in poroča, da je še vedno veliko protestantov v fari. Nadvojvoda Ferdinand mu zaukaže, naj krivoverske knjige sežge, kar je tudi storil. L. 1600 sporoča, da je sežgal 30 luteranskih knjig, toži pa, da primanjkuje duhovnikov, češ, kjer so bili nekdanj po štirje in več, je sedaj komaj eden.

Dne 8. febr. 1601 je prišel v Kamnik škof Hren kot načelnik protireformacijske komisije. Govoril je v mestni hiši, pokorni meščani so prisegli zvestobo katoliški veri, ie štiri osebe so ostale trdovratne, ki so jih pa izgnali. Sežgali so tudi precej krivoverskih knjig, očitno na trgu. Škof Hren se je mudil s komisijo v mestu tri dni; stanoval je pri Petru šavnjčarju, ki je bil mestni sodnik.

Meščani so se torej povrnili v katol. cerkev, vendar pa so radi skrivne podpore graščakov luterancev, ostale nekatere rodovine še naprej luteranske. Zadnji luteranec v kamniškem okraju je umrl šele l. 1813 v Vodica.

Janez Veider:

Cerkev sv. Mohorja in Fortunata v Grobljah

(Nadaljevanje.)

Oglejmo si danes zanimivo zgodovino nekdanj tako slavne božje poti sv. Notburge v Grobljah. Najprej odgovorimo na to, kdo je bila sv. Notburga in kedaj in kje je živela. Rodila se je okrog l. 1265. v Rattenbergu v spodnji dolini reke Inne na Tirolskem. Njeni starši so bili preprosti kmetje, ki so znali hčerko izvrstno vzgajati za molitev in delo. Kot 18letno dekle je šla služiti v bližnji grad grofov Rothenburških. Tu se je zlasti odlikovala v ljubezni do ubožcev, ki jim je vsak dan nosila hrane in miloščine. Toda stara grofovsko zakonska umrjeta. Njun sin Henrik se je vdal zahtevi svoje žene Otilije, in je spodil Notburgo iz gradu, ker je dajala miloščino. (Primerjaj slike v grobeljski cerkvi). Notburga gre služiti k nekemu kmetu v Eben. Po smrti Otilije in po drugih nesrečah spozna grof, da je storil Notburgi krivico. Hitro jo pokliče nazaj. Tu nadaljuje pobožna devica svoja dobra dela neovirano do svoje smrti 1313. Njen god se praznuje 13. septembra. Ljudstvo je Notburgo takoj začelo častiti kot svetnico in v svoji ljubezni do nje je jelo kaj kmalu plesti razne ljubke povesti. Ena izmed njih pripoveduje, da jo njen gospodar ni pustil iti v cerkev, ko je zvonilo delopust, ona pa je pokazala, da je to volja božja, ko je vrgla srp v zrak in je gori obstal. Iste povesti pripovedujejo, da so krsto z njenim truplom pložili na voz in vpregli par volov, ki sta brez vodnika pripeljala sveto truplo v cerkev sv. Ruperta blizu Ebna. Zato so jo tam pokopali. — L. 1718. so dvignili njeno truplo iz groba, 29. junija 1735. so ga izpostavili v javno češčenje. Papež Pij IX. jo je l. 1862. 27. marca proglasil za svetnico in s

tem cerkveno potrdil njeno starodavno češčenje. — Grobeljska božja pot sv. Notburge se je začela po letu 1735, ko so Notburgino truplo izpostavili javnemu češčenju. Takrat je dobil neki gospod (verjetno, da je bil to takratni grobeljski grajščak) iz Tirolskega sliko sv. Notburge. Prav take slike so pošiljali tudi drugim, n. pr. v Kreppljah pri Trstu je prav taka slika kot v Grobljah. Z dovoljenjem mengeških duhovnikov obesi sliko na zid v grobeljski cerkvi, ki je bila takrat še stara. Takrat nastane v okolici velika živinska kuga. Istočasno s podobo se je začel širiti tudi življenjepis svetnic. Zato svetujejo mengeški duhovniki ljudem s prižnice, naj se zatekajo k sv. Notburgi, ki je posebno pomočnica pri živalskih boleznih. Začele so romati cele množice k njeni sliki v Groblje. Tudi so naročali sv. maše, ki so se brale na bližnjem oltarju. In res. Kuga je popolnoma prenehala. L. 1739. je briksenški škof Gašper Ignacij poslal v Groblje relikvijo sv. Notburge. To nam pove ohranjena listina z dne 18. jan. 1739. Na isti listini je istinitost relikvije potrdil 22. marca 1740. stiški opat Viljem in 15. marca 1740 tudi ljubljanski škof Sigmund Feliks, ki je dovolil vsem, ki svetinjo poljubijo in zmolijo 3 očenaše in Zdrave Marije 40 din odpustka. Te svetinje se v lični majhni monštranci hranijo v tabernaklju oltarja sv. Notburge. Papež Benedikt XIV. je z dvema pismoma (bulama) podelil za grobeljsko cerkev popolni odpustek pod navadnimi pogoji in sicer na praznik sv. Notburge, vsak petek in skozi osmino vernih duš pa je oltar sv. Notburge privilegiran.

200 letnica cerkve sv. Trojice pri Moravčah

3. maja 1688 je bil lep dan na Vrhu. Veliko ljudi se je zbralo ta dan pri novi cerkvi. V cerkvi je opravlil vse obrede blagoslovitve nove cerkve vikar (to je župnikov namestnik) iz Kamnika. Matija Kovač je bil župni vikar v Komendi 1678—81, pozneje vikar v Kamniku in slednjič župnik v Nevljah, kjer je umrl dne 17. jul. 1717. Tedanji naddekan v Kamniku: Janez Mihael Ferri, naddijakon Gorenjske, je izstavil pismo z dne 17. junija 1689; ko je soseska na Vrhu iz okoliša moravške župnije pod naddijakonatom Gorenjskim oglejske škofije dobila novo cerkev. Dovoljenje za maševanje ob delavnikih za vse duhovnike svetne in redovne ji je dal isti naddijakon Ferri v Kamniku dne 5. junija 1688. Kamniško faro je vodil tedaj Janez Mihael Ferri, bil je na pol Italijan. Rodil se je v Gorici l. 1625, študiral v Gradcu ter dosegel licencijat (prvo stopnjo), v kanoniškem pravu in bogoslovju. V letih 1659—1662 ga najdemo kot župnika v Laškem na Sp. Štajerskem. Bil je tudi župnik v Kranju (1675) in končno župnik v Kamniku in arhidijakon Gorenjske. Umrl je 24. oktobra leta 1689, v Kamniku. Imel je v svojem področju tri ženske samostane (v Mekinjah, Velesovem in Škofji Loki), 62 župnij z 80.000 dušami ter je vršil škofovske posle, ker je bil škof odsoten in daleč v laškem Vidmu, kjer je bil sedež oglejske škofije tačas. Naslova vladike in posvečenja tudi na prošnjo pri

kongregaciji v Rimu ni dosegel, ker bi bil to izreden slučaj.

Vsaka cerkev, posebno cerkve postavljene po gorah in gričih naj služijo ljudem v večjo čast in slavo božjo. To pričajo tudi mnoga narodova ustna sporočila; zakaj v pismu sporočenega naš narod nima veliko, pač ve povedati ljudstvo mnogo kaj o postanku te ali one cerkve, o kateri molči sicer vsako pismo. O postanku nove cerkve na Vrhu, nekdanj Pustem vrhu imenovanem, ve povedati ljudsko sporočilo veliko. Kako so prišli na misel in uresničenje nove cerkve na Vrhu, od katerega je videti in je še videti mnogo lepih cerkva v vsej okolici.

O cerkvi posvečeni presveti Trojici na Vrhu Sv. Trojice ve povedati ustanovna njena listina to. Grozna morilka ljudi (in časih tudi živine) — kuga je bila navadno iz sednjih pokrajin zanešena v naše kraje. Proti njej pomagati si niso vedeli ljudje tedaj z ničemer drugim, kakor, da so se zatekli s prošnjo k Bogu. Zato je sv. Trojica postala mogočna zavetnica proti kugi. Sv. Boštijan, sv. Rok in sv. Rozalija so tudi svetniki proti kugi. Ko je kuga ponehala, so spomin na grozno šibo božjo, postavljali na grobišča kužnih žrtev kamenite križe in stebirsta znamenja, katera še danes sem ter je vidimo stati sredi samotnega polja. Po večjih mestih in trgih pa vidimo stati kamenite stebre in kipe presvete Trojice, n. pr. v Celovcu,

Ko boste potrebovali karkoli za Vašo kuhinjo ali gospodinjstvo, za Vaše gospodarstvo ali Vašo novo hišo, se obrnite na trgovino

Jos. SENIČA
DOMŽALE

Razgledišče

Kamnik

Slovesnost prvega sv. obhajila za dečke v franč. cerkvi in za deklice v župni se je izvršila v najlepšem razpoloženju: vse je tekmovalo, kako bi tem nedolžnim dušam napravili čim več veselja za njihov zlati dan. Popoldne so napravili izlet na Homec.

Življenja v naših fantovski in dekliski organizaciji je vedno več. Priprave na mladinski tabor v Ljubljani so dale mnogo pobude. Toda tudi sedaj ne bo časa počivati. Čaka jih letos še več nastopov, med drugimi tudi v Kamniku, kjer je v načrtu narodno-obrambni tabor. Pristopi naj še druga mladina, katero vidimo kot kake penzioniste se vlačiti po mestu in postavati na vogljih. Člani imajo telovadne ure ob ponedeljkih in četrtek, mladi ob torkih in petkih, članice ob sredo, mladenke ob nedeljah dopoldne. Tabora se je udeležilo 10 fantov v kroju, 15 deklet in prav toliko mladenk. Poleg tega nad 200 prijateljev naše mladine.

Brdo

Mesec julij je za našo župnijo mesec slovesnosti, na katere se z veseljem pripravljamo in na katero vabimo vse prijatelje.

V nedeljo, 10. julija bomo imeli novo mašo, katero bo daroval g. Ivan Grčar, doma iz naše župnije. Take slovesnosti naša župnija že dolgo ni doživela.

V nedeljo, 17. julija bo blagoslovitev novega prapora Prosvetnega društva. Ta slovesnost bo združena s prosvetnim taborom. Na to lepo slovesnost vabimo vsa društva z zastavami, fantovske odseke in dekliske krožke in narodne noše. Podroben spored bo še objavljen. Društva pa bodo dobila tozadevne okrožnice in vabila.

Na eno naslednjih nedelj pa bo zlata maša našega dobrega župnika, g. Matija Slaka.

Homec

Naš fantovski odsek in dekliski krožek živahno delujeta. To se pokazale tudi tekme, pri katerih je zasedel naš odsek 5. mesto in si s tem zaslužil veliko diplom. Tudi dekliska krožek se je dobro odrezal. Nečesa pa našemu odseku zelo manjka, namreč dobrega telovadnega orodja. Da si pridobimo nekaj denarja za nabavo orodja, bo priredil fantovski odsek s sodelovanjem dekliskega krožka v nedeljo, 17. julija popoldne telovadni nastop z zelo pestrim sporedom na travniku g. Repanška (za gasilnim domom). Po nastopu bo ljudska veselica z ribolovom na vrtu g. Repanška. — Vljudno vabimo, da se vsi prijatelji slovenske mladine udeležijo naše prireditve v velikem številu. — Bog živi!

Molitveno pomoč Katoliški akciji smo uvedli v maju. Razen 1. nedelje v mesecu, je določena za shod rožnicenske bratovščine, in praznikov, se vrši ob nedeljah ura molitve za posamezne stanove in razlaga o Kat. ak-

v Ljubljani in drugod. To so čustvovanja hvaležnosti, da je kuga ponehala in vsa kužna nervoznost, ki je gubila v zaupanju na Boga veliko prej divje moči. — O nadaljnjem razvoju kapele in njej sledeče cerkve v čast presv. Trojici na Vrhju Sv. Trojice pa še kaj o priliki večjih shodov.

ciji ter poje pesem v čast sv. R. T. Namen te ure molitve je letos odprava bogokletja in ostajanja zunaj cerkve med službo božjo.

Prosvetno delo v župniji stalno napreduje. Poleg rednih sestankov, ki so služili v pripravo za mednarodni mlad. tabor, so bile v Društvenem domu v zadnjem času naslednje prireditve: Igra »Radikalna kura«, burka s petjem. Misijonska prireditev, ki so jo priredili mladi fantovskega odseka. Igra »Angela«, ki jo je priredil dekliski krožek. Skioptično predavanje sadjarske podružnice. V postu je bila ganljiva igra »Duše«, KDM (Kršč. del. mladina) iz Radomelj je gostovala z igro »Živ pokopan«. Materinsko proslavo je priredil fantovski odsek in dekl. krožek. V maju je bila vesela burka »Gosposka kmetija«.

Šola na Homecu je bila povzdignjena v petrazrednico. Do l. 1919 je bila šola enorazredna, l. 1919 je postala dvorazredna, l. 1936 trirazredna, l. 1937 štirirazredna, l. 1938 pa že — petrazredna.

Stranje

Posegli bomo najprej malo nazaj. Koncem maja smo pokopali nesrečno umrlega Klobučar Antona, delavca v Kamniški Bistrici. Pravijo, da je zašel v družbo krivih prerokov, kateri so nekoliko samosvojega človeka nalagali, da je izobčen iz katoliške Cerkve, kar je fanta toliko potrla, da si je samovoljno vzel življenje. Če je to res, vprašamo, kakšno kazen zaslužijo taki sleparji! — V nedeljo, dne 26. junija, je bilo 44 otrok pri prvem sv. obhajilu. Bog jih ohrani čiste in nedolžne! — Z regulacijo Kamniške Bistrice tudi pričenjajo. Saj je res že kar prav in zadnji čas. — Opozarjamo že danes na blagoslov kapelice Marije Snežne, ki bo v nedeljo, dne 31. julija t. l. na Veliki planini. Prosimo pa ob enem milih darov za imenovano kapelico. Marsikaj bo še treba napraviti. Odvisni smo pa najbolj le od dobrih rok in usmiljenih src. Nekateri nas še vedno vprašujejo, če je kapelica na Veliki planini res potrebna. I, kje pa je potrebna, če ne ravno na Veliki planini! Toliko pastirjev je bilo doslej skozi več mesecev brez maše. In to nedeljo za nedeljo! Zdaj bodo vsaj včasih deležni službe božje. To gotovo ni brez pomena. Mile darove prosimo pošiljati na župni urad v Stranjah p. Stahovica.

Tabor na Šmarni gori

V nedeljo, 10. julija bo veličasten marijanski tabor na šmarni gori. Že ob 1/2 8 bo sv. maša, ravnotako tudi še ob 1/2 12 (zadnja), glavna slovesna maša pa bo ob 9 in sicer, najprej govor zunaj cerkve, nato maša v kapeli žalostne M. B. pred cerkvijo. Zatem je marijansko zborovanje pred cerkvijo, na katerem bodo za ljubezen do Matere božje vneli najodličnejši voditelji našega javnega življenja.

Zakaj se prireja tabor — versko zborovanje na Gori? Priliko za to pač daje 10 letnica blagoslovitve zvonov, ki naj se po želji mnogih odličnih prijateljev šmarne gore tudi obhaja slovesno. Je pa ravno šmarna gora zgodovinski kraj mnogih taborov. Še obstoji taborsko obzidje, ki je bilo sezidano v 15 stoletju za obrambo proti Turkom. Kapelica »Sv. sobota« imenovana, na obrobku gore in poldansko zvonjenje že ob pol 12. uri je zgodovinski spomin, da je Marija čudežno obvarovala na Gori zbrano ljudstvo v branitelji njegovimi vredneko soboto ob pol 12.

(o. leta 1470.) ko se je turški paša že bahal, da bo njegov konj opoldne že mrvo jedel z oltarja v cerkvi. Trije še ohranjeni strelni topiči in tri še ohranjene strelne line nas spominjajo teh težkih časov, ko so z orožjem v roki naši predniki branili sv. vero pred Turki. Res da turške nevarnosti ni več, je pa sedaj še mnogo več nevarnosti za vero in krepostno življenje. Seveda se mora zdaj vera braniti z drugim orožjem. Kakor leto za letom in dan za dnevom gori prihajajo posamezniki in razne družbe in župnije s svojimi duhovniki, da se Mariji izroče in Njenemu varstvu priporoče, tako se hočemo iz šmarnogorske okolice zopet enkrat skupno zbrati, se tu navdušiti za verske ideale in se skupno posvetiti Materi božji. Šmarna gora je tista zemljepisna točka, kjer se stekajo tri velike dekanije; če pa še prištejemo stolno mesto Ljubljana, iz katere je dan za dnevom mnogo romarjev in izletnikov, se stekajo štiri dekanije.

Iz nekdanjega tabornega stolpa se je sezidal sedanji zvonik, iz katerega nas kličejo štirje mogočni zvonovi na brambo naše vere in utrjenje krepostnega življenja.

Že tisoč let je ta Marijina gora, kakor jo je ljudstvo samo imenovalo, mogočno stoječ sredi gorenjske ravnine, priča, da je to ljudstvo Mariji zvesto vdano.

Že tisoč let so se srca Mariji vdana tukaj zbirala in se ogrevala za versko življenje.

Ta ogenj božje ljubezni hočemo dne 10. julija razplamteti v naših srcih, dati mu novega goriva.

Spored marijanskega tabora:

V soboto, 9. jul. zvečer slovesno zvonjenje na šmarni gori. Mogočen kres ob pritrkovanju zvonov bo oznanjal za drugi dan marijanski tabor. Kresovanje.

V nedeljo: Ob 1/2 8 ter 1/2 12 maša v cerkvi. Ob 9 govor zunaj cerkve in nato slovesna maša v kapeli žal. M. B., ki jo opravi novomeški prošt Karel Čerin. Ob 10 marijansko zborovanje pred cerkvijo.

Govorijo:

1. g. ban dr. Marko Natlačen
2. župan stolnega mesta dr. Jure Adlešič in drugi.

V opoldanskem odmoru prepevamo ljudske in druge pesmi. 1/2 3. Slovesne pete litanije v cerkvi.

Taborski znak in vstopnina za vse enak: Iskrena ljubezen do Matere božje (in nič drugega).

Napis na znamenju Matere božje dobrega sveta na šmarnogorskem sedlu naj tudi nam velja:

Marija — Mati
Ti si romarjem veselje!
Gledat Te — so naše želje!

Ako potrebujete

DOBRE PEČI
in štedilnike

oglasite se

pri **Franco Kosmaču**
(cesta na Kamnik)

v **VELIKEM MENGŠU**

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.

Neverjetna nepoučenost

Nekje v našem okraju se je vršil pogreb, pri katerem je sodeloval starokatoliški duhovnik. Pokojni že nekaj let ni bil več član rim.-katoliške Cerkve, zato je za vsakega resnega in nepristanskega človeka jasno, da se mu po cerkvenih postavah ne more dovoliti katoliški pokop. Cerkev je namreč organizacija s svojimi člani in od Boga postavljenim vodstvom. Kakor pri vsaki pravi organizaciji tako imajo tudi člani sv. Cerkve na eni strani dolžnosti, na drugi strani pa pravice zlasti do prejemanja sv. zakramentov, blagoslovov in tudi časti ob pokopu: zvonjenje, duhovnikovo spremstvo, grob na kraju, ki je določen za katolike. Vsakdo bo razumel, da ni mogoče zahtevati od organizacije uslug in počaščenja, če nikdar nisi bil njen član, ali če si organizacijo prostovoljno zapustil. — V našem slučaju pa gotovi ljudje tega ne morejo razumeti. Menijo namreč, da je katol. Cerkev nekaka dobrodelna ustanova, na katero se spomniš, kadar jo rabiš, sicer se pa lahko vanjo tudi malo obregneš. Bolje rečeno: po njihovim mnenju naj bi bila katol. Cerkev nekaka »dekla za vse«, ali celo vlačuga, vsem in vsakomur na razpolago. Ne rečem, da ni to po željah skvarjenega človeškega srca, ki ne mara slišati o dolžnostih, ampak le o pravicah, nič dajati, ampak le jemati ne meniti se za njene postave, pač pa zahtevati od nje dobrote in časti. Toda take Cerkev Kristus ni ustanovil, ampak je rekel: Kdor vas (apostole in njih naslednike) posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje. In drugod: Kdor pa Cerkev ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitien grešnik. Cerkev ima podrobne določbe o svoji organizaciji, ki niso od včeraj, za vse veljavne: duhovnike in vernike. In če jih verniki ne poznajo (kar je skoro nemogoče, saj jih je samo v zakoniku 2414), bi morali verniki upoštevati, da jih vsaj duhovniki poznajo in da so se dolžni v vesti in celo pod kaznijo po njih ravnati. Sicer se pa spomnimo pri tem na besede, ki jih je nekdo pred leti napisal: Nobena stvar na svetu ni tako lahka in poceni kakor če se kdo obreguje nad Cerkev. Sploh je navada neotesanih ljudi, da se znašajo predvsem nad onimi osebami ali institucijami, ki se ne branijo z orožjem ali s paragrafi, ampak odgovarjajo na napade z velikodušno ljubeznijo in moralnim dostojanstvom. Zato mora prav Cerkev v našem času, ko je srčna kultura tako redka in imajo prvo besedo demagogi brez vzgoje, največ prenašati krivičnih očitkov nevednosti in zlobe. (Slovenec, 1934, 22. apr.)

Hočem — moram!

»Hočem — moram!« To je beseda, ki dela, skoro bi rekel, čudeže. Kar se zdi človeku naravnost nemogoče, postane mogoče. Kdo ne občuduje zgodovinskih pohodov Hanibala ali Napoleona preko gorskih prelazov sv. Bernarda! Kot mlad študent sem opazoval tam v Kranju prve avtomobile. Na »Jelenovem klancu« se je domalega vsak uprl in ni hotel naprej. Treba je bilo kónjske priprege, potem je šlo. Ali iznajditelji niso odjenjali. Pa danes pogledjte te sorte vozila! Še drugačne klanice prevozijo klanke za igrače. Pogledjte kosce ob košnji. Travniki stojijo pred njimi, da ga komaj pregledajo. Ali bo do poldneva na tleh? Ali vsaj do večera? Seveda, da me razumete: ne mislim tukaj na tiste nedeljske kosce, ki delajo na komando mestne gospode, ki nedelje in praznike preganja in ob nede-

ljah napravlja tekmovanje po naših travnikih, — ne, ne, na te nič ne mislim, ampak na naše kmečke sinove, ki se vstopijo na delovni dan zjutraj na rob travnika in stoje pred njim z vprašanjem: »Ali bo padel do večera?« — Bo! — Samo, če bodo hoteli. Če bodo zares poprijeli. Kosa bo pela svojo pesem, kladivo bo pritrkavalo kosi, neutrujen kosce bo delal v potu svojega obraza, zvečer pa bo hišni gospodar slišal veselo poročilo: »Končano je! Vse je na tleh!« To je moč volje! To je železna volja.

Fantovske tekme! Ta ali oni odsek je odnesel zmago. Pa zakaj? Zato, ker so vsi člani znali govoriti odločni: »Moramo!« Moramo! in šlo je. Če se pa le enega ali dveh poloti malodušnost, potem je pa zmaga že zaigrana... Ali ni tako? Zato ne tarnajmo: ne morem, ne gre! Danes so res težke razmere in marsikdo postane njihova žrtev, toda mnogi so sami krivi, ker se premalo zanesejo in rabijo moč svoje volje.

Pregled Marijinih kongregacij v dekaniji Kamnik za l. 1937.

Dob	—	123	—	132	86	90
Domžale	—	166	34	164	118	164
Gozd	—	—	—	50	—	—
Homec	—	101	47	100	74	63
Ihan	—	112	40	65	60	64
Kamnik	—	121	20	123	44	93
Komenda	130	254	100	218	140	190
Mekinje	—	63	32	75	47	48
pri Uršulinkah	—	—	—	22	—	—
Mengeš	—	164	22	374	182	203
Motnik	—	—	—	41	24	31
Nevlje	—	65	31	48	27	32
Rova	—	26	—	37	—	—
Sela	—	78	11	54	50	65
Šmartin	—	—	62	101	54	65
Stranje	—	48	14	58	—	—
Špitalič	—	—	—	40	18	19
Tunice	—	—	—	35	30	30
Vodice	—	182	76	195	74	76
Vranja peč	—	—	24	54	25	23
Zg. Tuhinj	24	82	14	71	55	62

L. 1937 154 1585 527 2057 1108 1318
L. 1936 159 1593 615 2149 1166 1389

Prva številka pomeni moše, druga žene, tretja fante, četrta dekleta, peta dečke Mar. vrtca, šesta deklice.

Shodov so imeli: Možje 10, žene 144, Fantje 93, Dekleta 187.

Odsekov so imeli: Žene 21, Fantje 6, Dekleta 49. Najštevilnejši so evharistični, nato misijonski, tishovni, dobrodelni in treznostni. Članarine je bilo plačane skupno 524 din.

Otroški kotichek

PO NAŠIH CERKVAH

Meseca julija bomo šli naprej na Vranjo peč počastiti sv. Urha, ki se iz prijaznih višav ozira na naša rodovitna polja in jih govto tudi z vso ljubeznijo blagoslavlja. Kdo izmed mojih nečakov ne pozna družbe sv. Mohorja? Ta družba pošlje vsako leto čedno število lepih knjig med naše ljudstvo, zato je kar prav, če imata sv. Mohor in Fortunat tudi med nami svoja svetišča. Obiskali bomo oba svetnika v Grobljah, v Podlipovici, v Podzidu, in še v moravški župniji pri sv. Mohorju. Par dni pozneje bomo poromali na Češnjice in bomo tam počastili karmelsko Mater božjo. Priporočili ji bomo zlasti trpeče verne duše v vicah. V Groblje bomo šli

obiskat velikega prijatelja ubogih sv. Vincencija Pavelskega. Morebiti imamo doma brezposelne domače, zakaj bi jih ne priporočili temu velikemu prijatelju vseh ubožcev? Kmalu bomo vzeli spet potno palico v roke in bomo v Motniku in v Zlatem polju obiskali sv. Marijo Magdaleno, iz sv. pisma znano veliko spokornico. Tudi mi bomo poskusili ob tej priliki obuditi kesanje nad svojimi grehi. V Kamniku v samostanski cerkvi se bomo par dni pozneje poklonili sv. apostolu Jakobu. Nečaki iz moravske strani ga bodo pa obiskali v Borju v kolovraški župniji. Kaj če bi se ob tem obisku spomnili preganjanih španskih katoličanov? Zlasti še otrok. Nazadnje bomo pa še v Tuninah, na Gozdu in Šemniku v svetogorski župniji molili za naše mamice in jih bomo v duhu prosili oduščenja za vse žalitve in nerodnosti, s katerimi smo jim prizadejali že nebroj bridkih uric.

UGANKA

Sledeče besede imate na razpolago: Rebro, eter, dnina, rop, tek, ar, zbor, Omar, zabela, Judje, rak, Una, urad, Lija, Iran, tok, reta.

Vsaki teh besedi pridejajte spredaj še eno črko. Tako nastanejo nove besede. Začetne črke teh besed vam povedo imena dveh znanih mož.

Pravilne rešitve pošljite na stričkov naslov do 25. julija.

Rešitev uganke v 10. štev. Našega lista.

Vodoravno se bere:

Kozolec vinotok, delavec; navpično pa: Koser, kolobar, želedec.

Pravilno so rešili: Svoljšak Marijan, Matko in Terezilka v Dobu, Kovač Minka in France v Studencu pri Dobu.

G. Žreb je rekel, da naj bi dobil nagrado Kovač France iz Studenca.

Kupujem vsako količino: bezgovo, lipovo in arnikovo cvetje. Korenine Srčne moči, jagodovo listje, krhlikovo lubje itd.

Ant. Stergar

Kamnik

HRANILNICA IN POSOJILNICA

V KAMNIKU

registr. zadruga z neomejeno zavezo
(Sutna št. 22 - v lastni hiši)

HRANILNE VLOGE

obrestuje po dogovoru
do 5%.

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.